

Svarīgākais īsumā

- Akciju tirgū vērojams kritums, bet ASV obligācijas sasniedz savu 2009. gada aprīļa vērtību
- Beidzas termiņš Eiropas centrālās bankas 442 miljardu eiro kredītlīnijai
- ASV jūnija dati par nodarbinātību liecina, ka bezdarbs paliek augsts

Nedēļa tirgos un ekonomikā

Akciju tirgū vērojams kritums, bet ASV obligācijas sasniedz savu 2009. gada aprīļa vērtību

Apskatāmajā periodā pasaules akciju tirgos vērojams kritums. ASV akciju indekss S&P 500 zaudēja 4,83%, Vācijas DAX zaudēja 4,05%, Francijas indekss CAC 40 – 5,3%.

Akciju cenu kritumu veicināja neziņa par to, kā attīstīsies pasaules ekonomika tālāk. Makroekonomiskā informācija norāda uz to, ka ekonomikas atlabšanas tempus nevar nosaukt par pārliecinātiem. 2. jūlijā publicētā statistika par darbavietām ASV ārpus lauksaimniecības sektora liecina, ka darbavietu skaits pieaug ļoti lēni. Pie tam pat tāds niecīgs uzlabojums tika pirkts par dārgu cenu – vērienīgā ekonomikas stimulēšanas programma ASV noveda pie milzīga budžeta deficīta un valsts parāda pieauguma. Jau tagad ASV aizdomājas par nepieciešamību samazināt izdevumus, lai kaut kā ierobežotu parādu pieaugumu. Šajos apstākļos investori baidās no tā, ka, nenotiekot radikāliem uzlabojumiem ekonomikā, ASV pēc stimulēšanas pasākumu atcelšanas atkal noslīdēs recesijā. Minētie apsvērumi liek investoriem pārdot akcijas un ieguldīt drošākos aktīvos, arī – ASV valsts obligācijās. Jau kopš maija akciju indeksi iet sāniski jeb svārstās noteiktā koridorā. Pašlaik tirgus dalībnieki gaida būtiskus notikumus vai informāciju – pozitīvu vai negatīvu, kas noteiks virzienu, kurā attīstīsies akciju tirgus.

Tajā pašā laikā ASV valsts obligāciju cenas ir sasniegušas maksimālo līmeni sākot ar 2009. gada aprīli, bet to ienesīgumi attiecīgi viszemāko. 2-gadīgo ASV etalona obligāciju ienesīgums noslīdēja līdz 0,635%, 10-gadīgo

obligāciju ienesīgums samazinājās līdz 2,982%, bet 30-gadīgo obligāciju ienesīgums nokrita līdz 3,941%. Rezultātā 2-gadīgo ASV obligāciju ienesīgumi ir zemāki nekā īsāka termiņa starpbanku likmes – piemēram, 6 mēnešu USD LIBOR tagad ir 0,7434%. Tas nozīmē vai nu to, ka ir pieauguši kredītriski pat visstabilākajām bankām, kas spēj aizņemties par LIBOR, vai nu to, ka investori sagaida procentu likmju samazināšanos periodā līdz diviem gadiem.

Kopš gada sākuma 30-gadīgās ASV etalona valsts obligācijas cena palielinājās par 12%, bet 10-gadīgās – par 8,5%. Neskaidriba pasaules ekonomikā palielina pieprasījumu pēc drošiem aktīviem.

Beidzas termiņš Eiropas centrālās bankas 442 miljardu eiro kredītlīnijai

1. jūlijā Eiropas centrālajai bankai tika atmaksāti kredīti kopējā apmērā 442 miljardi eiro, kas tika piešķirti pirms gada 1221 eiro zonas bankai likviditātes palielināšanai. Ar šo notikumu, pirms tas bija noticis, bija saistītas bažas.

Pirmkārt, bažas radīja tas, ka eiro zonas bankas, no kurām dažas atrodas diezgan saspringtā situācijā un izjūt problēmas ar likviditāti, nespēs atmaksāt šos līdzekļus. Rezultātā vai nu ECB būtu nepieciešams pagarināt aizdevumu termiņu, vai nu atsevišķām bankām varētu rasties problēmas ar likviditāti. Abos gadījumos tas ļoti negatīvi ietekmētu uzticības līmeni starpbanku sistēmā un iespējams – novestu pie starpbanku likmju būtiska kāpuma.

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

Otrkārt, likviditātes izņemšana no tirgus varēja novest līdz būtiskam procentu likmju kāpumam eiro zonā.

Pagaidām bažas neattaisnojās. Kredītlīnija tika atmaksāta laicīgi. Daļēji tā tika aizstāta ar jauniem ECB kredītiem uz īsāku termiņu. 30. jūnijā 171 banka saņēma no ECB kredītus uz 3 mēnešiem kopējā summā 131,9 miljardus eiro. 1. jūlijā ECB aizdeva uz 6 dienām vēl 111 miljardu eiro, kas tika sadalīti starp 78 bankām. Kopumā ECB refinansēja 243 miljardus eiro, kas ir mazāk, nekā gaidīja tirgus dalībnieki. Turklāt liela daļa tika piešķirta uz 6 dienām. Kopumā izrādījās, ka eiro zonas bankas ir mazāk atkarīgas no ECB kredītlīnijām, nekā tirgus uzskatīja līdz šim.

Neattaisnojās arī bažas par eiro procentu likmju pieaugumu. No 30. jūnija līdz 5. jūlijam procentu likmes pieauga salīdzinoši neliels – 1 mēneša EURIBOR pieauga par 3 bāzes punktiem līdz 0,515%, 3 mēnešu EURIBOR par 2,6 bāzes punktiem līdz 0,793%, 6 mēnešu un gada EURIBOR pieauga attiecīgi par 2,3 un 1,9 bāzes punktiem.

Kopumā ECB kredītu dzēšana parādīja, ka eiro zonā banku sistēma nav tik vāja. Rezultātā eiro zonas perifērijas valstu (Portugāles, Grieķijas, Īrijas) obligāciju cenas neliels pieauga. To veicināja arī Spānijas 5-gadīgo obligāciju veiksmīga izvietošana uz summu 3,5 miljardi eiro. Salīdzinājumā ar 6. maiju, kad bija šādu obligāciju iepriekšējā izvietošana, to ienesīgumi pieauga pavisam neliels – no 3,532% līdz 3,657%.

Vācijas 2-gadīgo obligāciju ienesīgumi pēc ECB kredītu dzēšanas pieauga – par aptuveni 13 bāzes punktiem, jo samazinājās pieprasījums pēc drošiem aktīviem. 5. jūlijā Vācijas 2-gadīgo obligāciju ienesīgums bija 0,63%, kas tāpat kā gadījumā ar ASV vērtspapīriem, ir mazāk par nauda tirgus likmi – pat par 3 mēnešu EURIBOR.

ASV jūnija dati par nodarbinātību liecina, ka bezdarbs paliek augsts

2. jūlijā tika publicēts pārskats par nodarbinātību ASV jūnijā, arī ārpus lauksaimniecības sektora radīto darbavietu skaits.

Prognozes pirms nodarbinātības rādītāja publicēšanas nebija īpaši optimistiskas – vidēji analītiķi gaidīja darbavietu skaita ārpus lauksaimniecības sektora samazināšanu par 110 tūkstošiem, bet bezdarbu – 9,8%. Darbavietu skaita samazināšanu gaidīja sakarā ar to, ka jūnijā sāka atlaist pagaidu

darbiniekus, kas tika pieņemti darbā tautas skaitīšanas laikā.

Bija pamats gaidīt, ka privātā sektorā radīto darbavietu skaits būs diezgan zems – pirms tam publicētie firmas ADP aptaujas dati par nodarbinātību privātajā sektorā parādīja, ka privātie darba devēji jūnijā pieņēma 13 tūkst. jaunus darbiniekus – daudz mazāk par prognozi (60 tūkst.)

Tomēr publicētais ārpus lauksaimniecības sektora radīto darbavietu skaits atstāja uz tirgu nevienu nozīmīgu iespaidu. No vienas puses, tas bijis sliktāks par prognozēm – jūnijā tika zaudētas 125 tūkst. darbavietu. Kopējais darbavietu skaits, kas tika zaudēts līdz ar aptaujas veicēju atlaišanu, bija 225 tūkst. cilvēku. Tomēr privātajā sektorā darbavietu skaita pieaugums bija 83 tūkstoši. Galvenokārt tas bija sasniegts pateicoties pakalpojumu sektoram – profesionālie un biznesa pakalpojumi veidoja 46 tūkst. darbavietu, transporta pakalpojumi – 14,6 tūkstošus, izglītības un veselības pakalpojumi – 22 tūkstošus. Tas daļēji aizstāja finanšu sfērā zaudētos 15 tūkstošus darbavietu. Rūpniecībā kopējais darbinieku skaits samazinājās par 8 tūkst. – galvenokārt sarūkot darbavietu skaitam būvniecībā, kur tika zaudēti 22 tūkstoši darbavietu.

Bezdarba līmenis samazinājās līdz 9,5%, bet tas tika sasniegts pieaugot nevis nodarbināto skaitam, bet gan pieaugot cilvēku skaitam, kas nav meklējuši darbu ilgāk par 4 nedēļām. Pēc bezdarba rādītāja aprēķināšanas metodikas, tādi cilvēki izstājas no darbspēka.

Joprojām augsts paliek strukturālais bezdarbs – noteiktās nozarēs bezdarbs ir jūtami augstāks nekā vidējais. Tā, celtniecībā bezdarba līmenis ir 20,1%, viesnīcu un restorānu jomā – 12,3%.

Lai gan dati par radīto darbavietu skaitu privātajā sektorā izrādījās neliels labākis, nekā gaidīja investori, tie neliecina par tendences maiņu. ASV joprojām ir augsts strukturālais bezdarbs, rūpniecībā darbavietas tiek radītas pakalpojumu sektorā, visvairāk pieņemto darbā ir palīdzības dienestu pagaidu darbinieki. Lai gan tirgus dalībnieku bažas par nodarbinātības rādītājiem piektdien neattaisnojās, tas neliecina, ka būtu pamats mainīt viedokli par ekonomikas atlabšanas gaitu ASV: tā bremzējas.

Akciju tirgus indeksi		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	266,36	278,78	272,31	312,19	305,89	241,24	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	913,11	951,81	913,49	1036,62	1015,26	766,32	-
S&P 500	ASV	1022,58	1074,57	1064,88	1187,44	1136,52	896,42	1525,40
DJIA	ASV	9686,48	10138,52	9931,97	10973,55	10572,02	8280,74	13565,84
Xetra DAX	Vācija	5816,20	6157,22	5938,88	6235,56	6031,86	4708,21	7987,13
Nikkei 225	Japāna	9266,78	9693,94	9901,19	11339,30	10681,83	9816,07	18221,48
Shanghai Composite	Ķīna	2363,95	2535,28	2553,59	3157,96	3282,18	3088,37	-
RTS	Krievija	1318,01	1403,42	1360,74	1626,79	1444,61	960,46	1973,12
Bombay Sensex	Indija	17441,44	17774,26	17117,69	17935,68	17686,24	14913,05	14861,89
Bovespa	Brazīlija	60865,27	64225,22	61675,75	71289,68	70239,81	50934,69	55932,34
OMX Baltic	Baltija	408,84	415,16	415,88	416,52	-	-	-
OMX Riga	Latvija	353,41	355,12	338,04	326,10	298,53	252,04	701,97
OMX Tallinn	Igaunija	523,03	540,02	547,34	571,91	412,80	297,70	-
OMX Vilnius	Lietuva	306,71	310,73	309,04	316,77	261,69	180,08	-

Valūtas tirgus		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1,2537	1,2277	1,1973	1,3483	1,4368	1,3961	1,3596
USD/LVL		0,5652	0,5769	0,6370	0,5253	0,4924	0,4970	0,5116
EUR/LVL		0,7086	0,7084	0,7627	0,7083	0,7070	0,6939	0,6961
EUR/SEK		9,6323	9,4972	9,5915	9,6682	10,2188	10,8587	-
EUR/RUB		39,0439	38,1404	37,7539	39,3665	42,9881	43,6505	34,9145

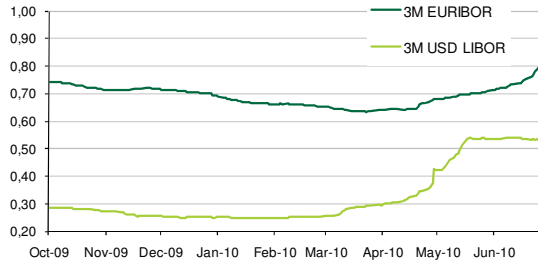
Naudas tirgus		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0,41	0,33	0,32	0,33	0,33	0,33	4,05
	3M	0,79	0,75	0,71	0,64	0,70	1,06	4,19
	6M	1,06	1,04	1,00	0,95	1,00	1,28	4,34
USD LIBOR	O/N	0,30	0,29	0,30	0,22	0,18	0,27	5,31
	3M	0,53	0,53	0,54	0,29	0,25	0,56	5,36
	6M	0,74	0,75	0,75	0,44	0,43	1,05	5,39
LVL RIGIBOR	O/N	1,08	1,08	1,12	1,27	1,29	5,56	3,10
	3M	1,95	1,99	2,16	2,17	6,37	19,60	7,36
	6M	2,66	2,59	2,74	2,63	8,45	23,40	8,09

Valsts obligācijas		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0,63	0,57	0,49	0,95	1,31	1,24	4,51
	10 gadi	2,55	2,60	2,61	3,10	3,39	3,34	4,64
ASV (Treasuries)	2 gadi	0,64	0,64	0,73	1,18	1,02	0,99	4,98
	10 gadi	2,98	3,03	3,21	3,99	3,76	3,49	5,14
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0,73	0,75	0,85	0,97	1,34	1,25	-
	10 gadi	3,32	3,38	3,52	3,93	4,01	3,74	-

Kredītspredi		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga kompāniju CDS spredi	3 gadi	114	111	112	55	41	94	-
	5 gadi	127	124	125	77	70	114	-
iTRAXX Europe	10 gadi	126,91	125,35	126,76	92,23	86,77	113,50	-
Eiropas augstā ienesīguma parāda instrumentu CDS spredi	3 gadi	512	488	529	354	322	772	-
	5 gadi	565	545	588	422	400	732	-
iTRAXX Crossover	10 gadi	531	511	564	439	409	635	-

Izejvielas		05.07.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta	(NYM Light Crude - Futures), USD	72,14	78,25	71,51	86,62	81,77	66,73	71,81
Zelts	XAU, USD	1 207,95	1 237,05	1 219,00	1 129,70	1 118,65	931,50	649,40
Varš	(Copper 3M - Futures), USD	6 470,00	6 869,00	6 278,75	7 855,15	7 520,00	4 980,00	7 870,00

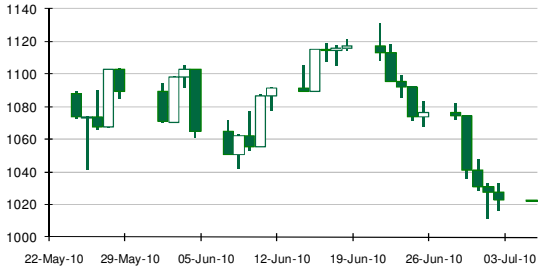
3M naudas tirgus likmes

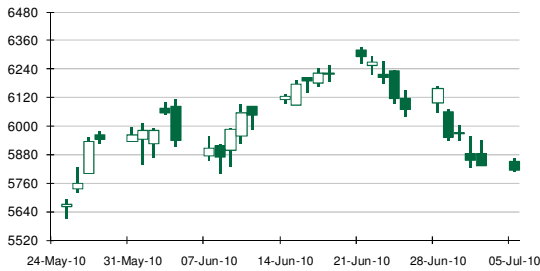
EUR/USD kurss

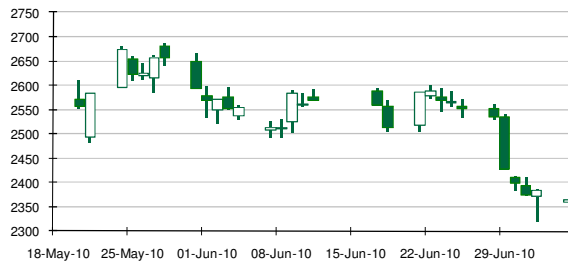
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

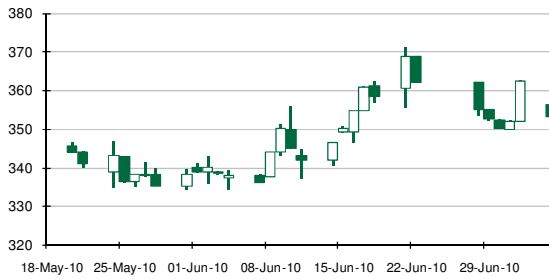
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

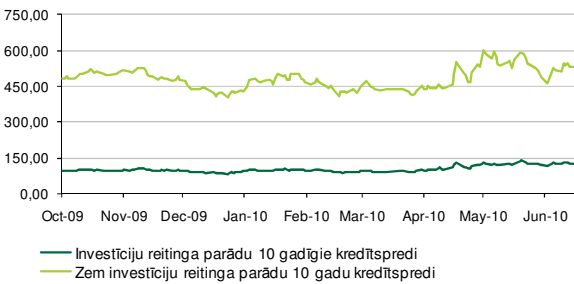
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Riga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītspēdi (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters